

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. — 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's avontuur. — 340. De Zwarte kuiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vacantie. — 345. De vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldegheem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. — Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De jonge Kolonist. — 358. De herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 364. De Durver in de Prairie. — 365. De jonge Hovenier. — 366. De sluwe Goochelaar. — 367. De valsche Boudewijn. — 368. De zonderlinge Bezoeker. — 369. De schrik van het Dorp. — 370. De Plaaggeest. — 371. Bij de Eskimo's. — 372. Ewyn, de lijfeigene. — 373. De eenzame hoeve. — 374. Het Schot in den Avond. — 375. De Stiefmoeder. — 376. Gescheiden Vrienden. — 377. Het Avontuur der Kerstzangers. — 378. Hoogmoed gebroken. — 379. De Cirkusjongen. — 380. Uit het Cirkus. — 381. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Baasrode.

Een Vlaamsche Cow-Boy

DE VLAAMSCHE COW-BOY

I.

Op een Decemberdag van het jaar 1841 reed boer Doornhage met zijn zoon en eenige bureu door de wouden van Nebraska in Noord-Amerika. Die streek was toen nog woest. Men begon ze pas te ontginnen, waarin men heel wat bemoeilijkt werd door de Indianen-stammen, die daar talrijk woonden.

De kleine karavaan was dan ook flink bewapend, niet alleen omdat men op jacht was, maar ook om zich in tijd van nood tegen de Indianen te kunnen verdedigen.

Voorop reed een Indiaan. Hij diende bij Doornhage, een Vlaming. Deze Roodhuid was slaaf geweest bij den stam der Pawnees. Doornhage had hem bevrijd, en Spatan, zoo heette de jonge Indiaan, was hem daarvoor zeer dankbaar. Hij toonde zich zeer gediensig. Hij sprak gebroken Vlaamsch.

De jagers hadden reeds een buffel geschoten, en dien naar de hoeve gevoerd. Maar ze wilden

nog gaarne eenige cabris, of wilde geitjes, buit maken.

Ze kwamen na eenigen tijd buiten het bosch. Eenige cabris vluchtten voor hen weg. En nu liet men Spatan begaan. Deze kende bijzonder goed de kunst om de geitjes te verschalken. Hij reed in snelle vlucht de dieren na. Maar deze waren rapper dan hij. Toen ze echter een eind van hem af waren, bleven de geitjes staan, want ze zijn zeer nieuwsgierig en dit is hun ongeluk. De Indiaan gleed van zijn paard, en legde zich plat op den grond.

Intusschen kropen de andere jagers, die al wisten, wat er zou gebeuren, over den bodem nader. Karel, de veertienjarige zoon van boer Doornhage, bleef bij de paarden in het bosch.

Spatan maakte de zonderlingste gebaren. Hij wuifde met een zakdoek en stak ook wiggelend zijn beenen omhoog.

De wilde geitjes zagen dat eigenaardig gedoe. En in hun nieuwsgierigheid wilden ze dat vreemde spel beter beschouwen. Ze keerden terug, aarzelend eerst, maar naarmate de Indiaan nog gekker toeren uithaalde, vastberadener.

Die nieuwsgierigheid werd hun noodlottig. De cabris kwamen onder schot. Eensklaps werden de geweren gelost. En wel acht geitjes lagen getroffen neer. Eensklaps had de dood hen geveld. Het was eigenlijk een wreed schouwspel,

maar zoo moesten de farmers in hun onderhoud voorzien.

De geitjes, die nog leefden, werden dadelijk afgemaakt. Men bracht ze naar het bosch.

— Vader, zei Karel, de zoon van Doornhage, ik heb paardenhoeven gehoord.

— In 't bosch, jongen?

— Ja.

— Vergist ge u niet?

— Neen, vader. Dicht bij moet een troep ruiters zijn, verzekerde de knaap.

— Zouden er dan Indianen in de buurt zijn?

— Dat moeten we onderzoeken, sprak Roelofs, een Hollander.

Doornhage keek naar Spatan.

— Ik eens gaan kijk, baas? vroeg de Indiaan.

— Ja, maar wees voorzichtig. Als de Pawnees u bemerken, zijt ge een verloren man. Ge weet dat! Ze vergeven het u niet, dat ge uit hun handen geraakt zijt.

— Ik goed oppas, baas, beloofde Spatan en hij verdween tusschen het struikgewas.

De anderen bonden de geitjes aan de paarden. Spatan bleef ongeveer een kwartier weg. In spanning zagen de jagers hem terug keeren.

Indianen in de buurt — dat beteekende onrust, onveiligheid, gevaar... En de avond zou weldra vallen. Dan benauwde de nacht nog meer

— Wel, Spatan, wat hebt ge ontdekt? vroeg Doornhage aan zijn knecht.

— O, baas... zal wreed zijn... Een bende Pawnees... Zij wil menschoffer breng... Een meisje is gevangt..., vertelde Spatan opgewonden. Is een meisje van mijn stam... van de Kants.

— Zijn er veel roodhuiden?

— Wel veertig man... en ook vrouw en kind... Zij maak een houtvuur in bosch... Zij zal de meisje veel pijn doen.. O, baas, pak ze weg...

Doornhage keek zijn bureu aan.

— Vrienden, zei hij, ik vermoed, wat er zal gebeuren. De Kants hebben onlangs een rooftocht gehouden bij de Pawnees.

De Indianenstammen waren voortdurend met elkaar in oorlog.

— De Kants hebben toen wel honderd Pawnees vermoord, mannen, maar meest vrouwen en kinderen, vervolgde Doornhage. Ze namen de scalpen mee. Zeker willen de Pawnees nu wraak nemen door een meisje van de Kants te offeren. Ze meenen aldus hun Manitoes of beschermers aangenaam te zijn en zelf sterkte te krijgen. Maar vrienden, wij zijn Christenen. Kunnen we zulk een misdaad toelaten? Neen! Laat ons trachten dat arm meisje te bevrijden! 't Zal een moeilijke taak zijn. maar met Gods

hulp kan ze ons gelukken. Wie waagt, die wint!

Doornhage stond daar met zijn flink-eerlijk gelaat, zijn trouwe oogen. De bureu beschouwden hem als de hoofdman van hun kleine nederzetting. Zoo dikwijls gingen ze bij hem om raad. Zijn vrouw was een uitmuntende helpster bij ziekbedden.

De korte, maar treffende toespraak trof ieder.

— Doornhage, we stellen ons onder uw bevelen, niet waar, mannen? zei Roelofs.

— Ja, klonk het.

— Te paard dan! Spatan zal ons den weg wijzen.

— O ja, baas... De meisje verlos...

De Indiaan reed vooruit. Hij maakte allerlei zwenkingen en weldra gaf hij een teeken. Men was de offerplaats genaderd.

— Van de paard stap, fluisterde Spatan. Wij moet over den grond kruip...

Allen gehoorzaamden vlug.

— Karel, ge past weer op de dieren! beval Doornhage tot zijn zoon.

De mannen volgden hun gids, die door het kreupelhout sloop.

Plots hoorden ze luid geschrei.

— Het is de meisje, zei Spatan zacht. Arm kind... O, wij moet ze verlos...

— Vrienden, laadt de geweren... we zullen de

Indianen verrassen, sprak Doornhage. We blijven dicht bijeen in groep. Kunnen we het niet winnen, dan trekken we vurend achteruit, terug naar de paarden. Past op, dat we niet omsingeld worden. We gaan!

Weldra zagen ze de Roodhuiden. Boven het geschrei van de gevangene klonk nu vreugdegeroep...

Een groote brandstapel vlamde en daarrond sprongen mannen, vrouwen en kinderen met een brandenden fakkel. Aan een paal, dicht bij dat vuur was een meisje van ongeveer zeventien jaar gebonden. Ze weende van angst en riep iets in haar taal.

— Wat zegt het meisje? vroeg Doornhage aan Spatan.

— Ze vraagt om medelijden. . Zij is bang voor te sterf... De Kants roep nu tot de zon.

Doornhage begreep, dat al dat dansen en dat springen een heidensche godsdienstoefening was, uitgevoerd voor men het wreed offer zou brengen.

— Zij zal eerst de meisje verbrand met de brandende tak... Zij zal die haar op de lichaam en in de gezicht duw, voorspelde Spatan.

— Die onmenschen! mompelde Doornhage. Vrienden, vervolgde hij, laat ons moedig zijn. 't Gaat hier om een barmhartig werk... Wij zijn Christenen... Zijt ge allen klaar? Eerst in de

lucht schieten! Tegelijk moeten we voor hen staan...

Spatan had een mes getrokken

— Ik zal de koord van de meisje los snijd... zei hij. O, is al laat, vervolgde hij verschrikt.

Hij zag, dat de hoofdman, die groote pluimen in zijn haar droeg, reeds met zijn fakkel naar het meisje toeliep, om haar de eerste brandwonde toe te brengen. Maar Doornhage had dat ook bemerkt. Nu kon hij niet in de lucht schieten... Zijn geweer knalde en de zware, wreede Indiaan rolde achterover.

't Volgende oogenblik schoten ook de anderen. Ze sprongen vooruit.

Vrouwen en kinderen van de Indianen gilden van schrik en vluchtten weg.

Spatan stond al bij den paal. Vlug sneed hij de touwen der gevangene door. Een reusachtige Pawnee wilde het hem verhinderen. Doornhage velde hem neer.

De Indianen aarzelden. Ze waren verrast. De moedigsten grepen hun boog en pijlen of hun andere wapens. Nu werd het bitter ernst...

De geweren knalden weer. Pawnees vielen neer. Dat wekte schrik. Huilend stoven er eenige Indianen heen.

Spatan en Roelofs droegen het meisje reeds naar de struiken.

Karel was dus bij de paarden gebleven. Hij trappelde van ongeduld. Hij had willen meewerken om het Indianenmeisje te bevrijden, maar nooit zou hij zijn vader tegengesproken hebben. Gehoorzamen was hier de eerste wet.

Hij hoorde het geschreeuw en dan de schoten.

Plots vernam hij een verdacht gerucht. Hij keek rond zich en ontstelde. Een Indiaan schoof door het hooge gras. Die kwam blijkbaar de paarden opjagen, om de farmers de vlucht af te snijden.

Karel aarzelde niet. Hij hield zijn buks in de hand en legde aan. De Roodhuid bemerkte het. Hij sprong op en vluchtte. Karel schoot toen niet. Hij zou het vreeselijk vinden een mensch te doden. Maar nu begreep hij, dat hij een gewichtige taak had te vervullen. Hij stond alleen op een gevaarlijke wachtpost. Zijn hart bonsde. Er konden meer Indianen komen. Hij draaide gedurig rond en spiedde naar alle zijden. O, vader en zijn vrienden moesten eens verslagen en gedood worden!

Karel dacht aan moeder en zijn zusje Anna, in het blokhuis.

— God help ons, bad hij.

De oogenblikken schenen uren... Het lawaai daar verder duurde voort. Zeker was het een

geweldige strijd... O, als de blanken toch maar overwonnen...

Karel besteeg zijn paard. Zoo kon hij beter de omgeving overzien. En moesten de Roodhuiden zegevieren en in groot getal op hem aankomen, dan kon hij vluchten om moeder en Anna naar het fort te brengen!

Maar hij zou niet spoedig van zijn post wijken... Hij had hier in de wildernis trouw geleerd.

Weer schrok hij... Takken kraakten. Karel bemerkte een Indiaan. Vlug legde hij aan.

In zijn zenuwachtigheid, zag hij niet, dat het Spatan was, die naderde. Hij dacht slechts aan loerende vijanden. Hij moest de paarden bewaken, zijn opdracht dapper vervullen.

Hij schoot, maar gelukkig nog in de lucht, om den vermeenden vijand te verschrikken. Vlug laadde hij opnieuw.

— Niet schiet... is ik! klonk het.

— Spatan! riep Karel verheugd.

— Ja...

— Waar is vader?

— Hij komt...

— Winnen wij?

— Ja... hier is de meisje al...

De bevrijde volgde den Indiaan, al was ze nog wat stram van de touwen.

— Spatan... hier is een Indiaan geweest... ik heb hem verjaagd, vertelde Karel.

— Ik zal bij u blijf...

Het meisje schreide nu van vreugde. Medelijdend keek Karel haar aan. Gaarne had hij tot haar gesproken, maar hij kende haar taal niet.

— Spatan, vertel haar, dat ze niet bang meer moet zijn en ze bij ons zal mogen wonen, zei hij.

Spatan vertaalde de woorden.

— Vluchten de Indianen? vroeg Karel.

— Eerst zij vecht... maar de kapitein is gevalt... Hij wilde de meisje vuur in de gezicht steek met een tak...

— Een brandende tak?

— Ja...

— Die wreedaard...

— O, zij zou haar lichaam dan in stuk gekapt heb... Ik dat weet... Is zoo wreed...

De anderen keerden ook terug.

— God zij gedankt, het is gelukt, sprak Doornhage.

Karel deelde zijn vader mee, dat hij een Indiaan verjaagd had.

— Goed opgepast, jongen... Nu moeten we maken, dat we weg komen. Het wordt avond, we zijn nog een heel eind van huis, sprak Doornhage. De Indianen zullen voorzeker spijt gevoelen over hun vlucht. We hebben ze verrast, maar ze weten, dat we in veel minder aantal zijn

dan zij. Vrienden, het zal noodig zijn van nacht de wacht te houden.

Spatan nam het meisje voor zich op zijn paard. De karavaan reed heen.

II.

Vrouw Doornhage was met haar twaalfjarig dochtertje in het blokhuis, de woning der hoeve. Vader had die van boomstammen uit het woud gebouwd, toen hij zes jaar geleden van een meer bevolkte streek herwaarts kwam met vrouw en kinderen, en eenige andere kolonisten. Ze ontgonnen de wildernis en hadden reeds vruchtbare velden, die goede oogsten droegen.

Maar het was een eenzaam leven, ver van de naaste stad, die men maar na vier, vijf dagen rijden kon bereiken.

De nederzetting telde nu zeven gezinnen. In de buurt was echter een Amerikaansch fort met een bezetting van soldaten, die de nederzetters beschermden en de Indianen in toom moesten houden.

De soldaten legden ook wegen aan.

In de omgeving waren nog hoeven. De regering wilde deze streek ontginnen. De kinderen kregen onderwijs van hun ouders. Een school bestond nog niet. Doornhage had toch voorgesteld aan de burens om te trachten 's Winters ge-

zamenlijk een onderwijzer te huren. Men had echter nog niemand kunnen vinden, die bereid was zich zoo ver in de prairie te vestigen.

Vrouw Doornhage vond, dat vader en Karel dezen avond zoo lang weg bleven. Ze was altijd wat ongerust, wanneer ze die lange jachttochten deden.

De Indianen konden het niet verdragen, dat blanken hun gebied innamen, al lagen groote uit-

gestrektheden woest en verlaten. De Roodhuiden begrepen echter, dat stilaan hun macht geknakt werd.

Moeder had een kaars aangestoken die de groote kamer maar spaarzaam verlichtte.

— Moeder, nu hoor ik iets, zei Anna. Ik geloof, dat vader daar is.

— Neen, kind, want hij roept altijd al van een afstand.

— Ik hoor toch iets...

Moeder luisterde en ze werd nog angstiger... Ja, daar waren ruiters. Ze vernam het getrappel der paarden.

Als het eens Indianen waren. Ze hadden misschien vader en Karel en de burens overvallen, en kwamen nu de hoeve plunderen!

De Pawnees waren boos, omdat Spatan hun ontnomen was. Eens hadden ze reeds de hoeve willen aanvallen. Vader was gewaarschuwd geworden en had den officier van het fort verwittigd. Die zat met zijn mannen in de schuur verborgen. De Indianen waren toen van een kale reis teruggekeerd.

Maar ze vergaten hun veete niet. Dat wist vrouw Doornhage ook wel.

— Mannen stappen af, fluisterde Anna. Ze komen naar de deur.

— O, we doen niet open! zei moeder bevreesd. Keerde vader toch terug.

Er werd geklopt. Indianen zouden zoo toch niet hun aanwezigheid verraden. Moeder was wat verlicht.

— Wie is er daar? vroeg ze, want het konden burens zijn.

Misschien brachten ze slecht nieuws.

— Goed volk! klonk het in 't Vlaamsch, doch moeder herkende de stem niet.

Vlaamsch! Dat wekte echter vertrouwen. Ze schoof de grendels weg en deed open.

Twee mannen traden binnen. Vrouw Doornhage ontroerde. De eerste was een geestelijke, een pater, in zijn zwarte soutane. Op zijn borst hing een groot kruisbeeld... Hij moest een pater zijn uit Vlaanderen.

— Goeden avond, zei hij vriendelijk. Ben ik hier waarlijk bij Vlamingen? Ik hoorde in mijn eigen taal vragen, wie er was.

— Ja, wij zijn Vlamingen, pater.

— O, wat een geluk... Mag ik hier wat rusten?

— Natuurlijk! Zeer gaarne... Mijn man is nog niet thuis... Ik verwacht hem toch spoedig. Vrouw Doornhage kreeg een vermoeden.

— Zijt gij misschien pater De Smet, van wien ik al hooren spreken heb? vroeg ze.

— Ja, die ben ik...

— O, mijn man zal ook blij zijn u te ontmoeten.

ten. We weten, dat gij de Indianen wilt bekeeren...

— Ik doe een groote reis om missies te stichten... Ik zag dit licht en kwam er op af. Men had mij gezegd, dat er hier farmers woonden. Maar wat ben ik blij, dat ik bij Vlamingen terecht kom. Deze man is mijn vriend, Jan Baptist De Velder, van Gent. Hij heeft Napoleon nog gediend als grenadier. Over dertig jaar kwam hij naar Amerika en al veertien jaar was hij beverjager in de bergen. Nu helpt hij mij.

— Ja, sprak De Velder, en dat doe ik gaarne. Ik was zelf haast een wilde geworden. Ik had het Vlaamsch bijna vergeten. Maar elken avond zei ik een versje op, over Onze Lieve Vrouw. Ik had het van moeder geleerd. Ik verlaat pater De Smet niet meer.

— Maar gaat toch zitten, noodigde vrouw Doornhage. Zijt ge maar met uw beiden?

— Ja... Zoo reizen we al honderden mijlen door de wildernis. Wien God bewaart, is wel bewaard. Soms krijgen we geleide. Och, we zoeken den weg... Kan Jan de paarden stallen?

Anna wees hem den weg.

— Ik zal dadelijk een flink maal bereiden hernam moeder, die gelukkig was met dit bezoek.

Ook Anna verheugde zich over deze afwisseling.

— Daar is vader! riep ze na eenigen tijd uit.
Ze hoorde het bekende geroep, en snedde naar buiten.

— Vader, er is een pater bij ons, vertelde ze haastig.

— Een pater? herhaalde Doornhage verwonderd

— Pater De Smet, heet hij.

— Wat! Is die groote man hier? Dat is een geluk. Maar Anna, wij brengen ook iemand mee, een meisje dat bij ons blijft wonen.

De burens waren naar de eigen hoeve gereden. Men had den jachtbuit verdeeld. De buffel zou straks verder geslacht worden door Spatan.

Nu toonde Anna verbazing. Welk meisje kon dat zijn? Ze zag, dat Spatan iemand van zijn paard hielp. Vader leidde het Indianenmeisje in huis.

— Ha, dat is de baas zeker? sprak pater De Smet.

— Ja, ik ben Doornhage, van Wyngene, bij Tielt. En mijn dochttertje vertelt me, dat gij pater De Smet zijt. Ge zijt hartelijk welgekomen.

Ze drukten elkaar de hand.

— Maar nu moet ik een nieuwe huisgenooten voorstellen, hernam Doornhage.

Hij vertelde, hoe het Indianenmeisje voor een wreeden dood was behoed geworden. Pater

De Smet wenschte Doornhage geluk om zijn naastenliefde en zijn moed.

Moeder knikte het meisje vriendelijk toe. Ze liet Spatan tot haar zeggen, dat ze hier nu thuis zou zijn.

Weldra werd het avondmaal opgediend. Pater De Smet betuigde welk een deugd het hem deed weer eens aan een Vlaamsche tafel te zitten. Hij beloofde hier een paar dagen te blijven. Vrouw Doornhage vertelde hem, dat er bij een der burens een kindje geboren was. De ouders zouden blij zijn, als de pater het doopte. Ook kon hij enkele zieken bezoeken. Hij beloofde den volgenden dag mis te lezen.

De kolonisten konden maar twee keer per jaar naar de kerk gaan, als ze met hun vruchten naar de verre stad reden. Wel kwamen ze 's Zondags samen.

Na den maaltijd bracht vrouw Doornhage Oeloe, zooals het Indianenmeisje heette, naar een kamertje, waar ze een bed gespreid had. Door teekens bemoedigde ze haar beschermeling.

Spatan zou nu den geschoten buffel slachten in de schuur. De baas gaf hem opdracht tevens goed te luisteren, of hij geen seinen hoorde. De burens hadden afgesproken bij een terugkeer der Indianen elkaar met geweerschoten te waarschuwen. Ze moesten dan samen weerstand bieden, terwijl iemand naar het fort zou rijden om hulp.

De familie Doornhage zat bij den haard. 't Was een buitenkansje zulk een bezoeker onder het dak te hebben.

— Ik ben van Dendermonde, vertelde pater Peter Jan De Smet (1). En de jongens noemden me Samson, omdat ik zoo sterk was... We hadden dikwijls een kloppartij. Een mensch is dan niet wijzer. Maar veel stond ik toch ook aan de Schelde te droomen. En ik stelde me dan voor, hoe die rivier naar de zee stroomde en hoe men over die zee kon varen naar verre, vreemde landen. Ik kreeg ook reislust. Vader zei het soms van mij: «Die blijft nooit bij ons; die wordt soldaat of groot reiziger». En nu ben ik soldaat en reiziger in dienst van de missie's, in dienst van God en mijn wapen is het Kruis. Ik wil mijn leven wijden aan de bekeering der Roodhuiden. Nu trek ik door hun landen en verbreid ik de Christelijke leer. Tegelijk onderzoek ik, waar nieuwe missieposten kunnen gesticht worden. Ik heb al een groote reis gedaan en nu ben ik op mijn tweede. De Indianen zijn arme heidenen. Er zijn zeer goe-

(1) Te Dendermonde staat nu een standbeeld voor pater De Smet, den Apostel der Indianen.

de stammen, met menschen vol diep gevoel. O, wij moeten ze door het Christendom beschaven.

— Ik heb eens een plaat gezien, sprak Doornhage. Een Indiaan staat aan den oever van een rivier. Een bootje nadert. Er zitten geen gewapende mannen in, die komen strijden met geweld. Een zendeling staat voorin; men biedt den Indiaan de hand der vriendschap. Het scheepje is met een Kruis geteekend. Die zendeling wil vrede brengen door het Christendom. Zijn taak is er een van liefde. En als ik u zie denk ik aan die plaat.

— Ik ben zeker, dat we hier veel kunnen doen, hernam pater De Smet. Daar heb ik op mijn reizen de bewijzen van ontvangen. Zeker, we staan dikwijls tegenover wilden. Ge hebt het van avond nog ondervonden, toen ze Oeloe wilden martelen en dooden. Ik was bij den stam der Slangen, ook wel de Soshonies genaamd. We waren met een kleine karavaan blanken. Drie honderd Slangen kwamen te paard naar ons gereden. Ze zagen mij, om mijn kleeding en het kruisbeeld aan voor een afgezant van den Groeten Geest, waarin ze gelooven. Die ruiters droegen vervaarlijke knodsen, en hadden zich versierd met pluimen, paarden, vossenstaarten, klauwen van wilde beesten en wat weet ik al. Op stokken toonden ze de haarbossen van gedooide vijanden. Ze waren daar fier op. Ik moest met

den hoofdman de vredespijp rooken. Ik vertelde hem, waarom ik in hun land was gekomen. De hoofdman en zijn voornaamste getrouwen spraken met elkaar en de aanvoeder zei toen: « Wij wenschen de verheven leer te kennen en te volgen, die gij predikt in den naam van den Grooten Geest, dien wij beminnen ». Die menschen zijn van goeden wil, maar er zal bij hen veel te hervormen zijn. Als een van hun dappere krijgslieden sterft, laat de familie zich de haren afsnijden ten teeken van rouw. Ze snijden ook de manen en staarten der paarden van den doode af, Ze verbranden al zijn bezittingen. Ze snijden zich uit rouw in het lichaam. Maar diezelfde menschen laten grijsaards en zieken onbarmhartig in de wildernis achter om ze te laten verslinden door de roofdieren. Zulke gebrekkigen vinden ze een last op hun tochten. Toen ik bij hen was, voerden ze oorlog met den stam van de Zwart-Voeten. Als ze dan terug komen met gevangen vrouwen, worden deze door de vrouwen en zusters van de strijders op de wreedste wijze vermoord. Een andere stam van de Slangen verbranden een doode met zijn beste paarden, die ze eerst wurgen. De man en de paarden worden op een houtstapel gelegd. De familie en vrienden springen er dansend rond. Ze gelooven, dat ze zoo de paarden aanvuren, om den doode naar het land der geesten te voeren.

» Nog erger is het bij de Falkotins, ook een Indianenstam. Is daar iemand gestorven, dan legt men den doode gedurende negen dagen vóór zijn hut. Den tienden dag komen familie en buren op een hoogte samen. Men legt het lijk op een brandstapel, en steekt dien in brand. De omstanders roepen. De bezittingen van den overledene worden bij het lijk gelegd. Soms voegt men er een pak nieuwe kleeren bij. Dan neemt de Indianen-dokter voor het laatst zijn toevlucht tot tooverijen, om den doode tot het leven te roepen. Dat lukt natuurlijk niet. Hij legt daarna een busfelhuid over het lijk. Gedurende de negen dagen, dat het lichaam tentoongesteld wordt, is de weduwe verplicht er bij te blijven, van zonsopgang tot zonsondergang, welk weer het ook moge zijn. Op den brandstapel legt men haar naast het lijk; zij blijft daar, zoolang de toovenaar wil, dat is, totdat zij van het hoofd tot de voeten met brandwonden overdekt is.

» Als het lichaam verbrand is, moet de weduwe de grootste beenderen oprapen, ze in berkeschors wikkelen en ze verscheidene jaren onder den hals dragen. Dan is ze feitelijk een slavin. Het zwaarste werk is voor haar. Zij is de dienstmeid van alle vrouwen, en voor de minste ongehoorzaamheid wordt zij geslagen. Dikwijls dooden deze ongelukkige weduwen zich dan ook, om aan zoo veel wreedheden te ontkomen. Ja, het Christen-

dom moet bij die ongelukkigen veel veranderen. En het is noodig, dat wij al hun gewoonten en zeden onderzoeken.

— De Pawnees hier in de buurt, zetten de dooden van hun opperhoofden in hutten, vertelde Doornhage. Die hut is stevig ineen gevlochten van biezen, opdat de wolven er niet zouden in kunnen dringen. De Indianen leggen bij den doode gedroogd vleesch, tabak, hoog en pijlen. En jaren achtereën vernieuwen ze dat in de Lente.

— Zulke graven heb ik gezien, hernam de pater. De Indianen denken dan dat de ziel daar lang rondzwerft en eten noodig heeft.

» De ongelukkigste stammen zijn wel de Sampeeches, bureu van de Slangen. Ze wonen in rotsholen of in putten. Ze zwerven door de vlakten en eten mieren en sprinkhanen. Er zijn er, die hun eigen kinderen slachten en opeten.

— Hoe vreeselijk! riep vrouw Doornhage uit.

— O, op mijn reizen, hoor ik van zooveel ellende. Die Sampeeches en de Payoos verkoopen ook voor een kleinigheid hun kinderen. Spanjaarden uit Californië komen ze halen om ze als slaven te verhandelen. Dat is een schande van de blanken, zooals het ook een oneer is aan de Indianen sterken drank te verkoopen. « Vuurwater » noemen de Roodhuiden dien.

» De Plat-Hoofden zijn edelmoedig van karakter, en vredelievend. Liever dan te vechten, trek-

ken ze heen. Toch zijn ze dapper, als ze aangevallen worden. Maar ze hebben goede gevoelens.

» Eens was ik met Plat-Hoofden op reis. Pierre, een der opperhoofden, was bij mij. Onze mannen betrapten een Zwart-Voet, een geslepen paardendief. 't Was nacht en zeer donker. Daar hij gewond was, werd de dief nog gevaarlijker, want hij had nog zijn geweer, waarmee hij dreigde te schieten op ieder, die onder zijn bereik durfde komen. Niemand waagde het hem te naderen. Pierre klein van gestalte en ongeveer tachtig jaar oud, voelde in zijn hart weer den ouden moed. « Wat, riep hij uit, zijt gij bang? Laat mij begaan! » En recht op den vijand toeloopend, doodde hij hem met een enkelen lansstoot. Daarna wierp hij zich onmiddellijk op de knieën, richtte de oogen naar den hemel en bad ongeveer met de volgende woorden: « Groote Geest, gij weet, waarom ik dezen Zwart-Voet gedood heb, het was niet uit wraak; 't was noodig, om een voorbeeld te stellen, dat aan de anderen tot waarschuwing zou dienen. O, ik smee U, wees hem barmhartig in het andere leven, wij vergeven hem van ganscher harte het kwaad, dat hij ons heeft willen aandoen, en om U te bewijzen, dat ik waarheid spreek zal ik hem met mijn kleed bedekken ». Bij deze woorden ontdeed hij zich van zijn mantel en spreidde hem uit over het lijk. En dat is bij de Indianen een eerbewijs. Zulke voorvallen kan

ik meer vertellen. Met die menschen is wat te beginnen.

— O, onze Indiaansche knecht is ook een brave jongen, verzekerde Doornhage.

— Met de Plat-Hoofden ben ik zeer bevriend, hernam de pater. Ze hebben ons een heel eind begeleid. Daar heb ik veel gepredikt en dikwijls mis gelezen. Ik heb er ook 600 gedoopt, waarbij twee oude opperhoofden. De een werd de Wandelende Beer genoemd,

— En ge zijt daar overal geweest? vroeg vrouw Doornhage.

— O ja, en nog veel verder, antwoordde de pater. Ik moet het heele land leeren kennen.

— En hoe komt ge altijd aan eten?

— Als we met ons beiden zijn, zorgt Jan Baptist er voor. Hij is een goede jager. Maar ook de Indianen bezorgen me voedsel. Het is echter niet altijd aangenaam om met hen te eten. Ik heb de Slangen zien smullen van hun eigen ongedierte.

— Foeil riep moeder uit.

— Ja, ja... En schotels wasschen, daar doen ze niet aan. 't Is me gebeurd, dat ik bij Indianen at en een stuk vleesch kreeg. Het was vuil. Wat deed moeder de vrouw? Ze nam een grooten slok water in den mond, spoot het als een fonteyntje over mijn biefstuk, en maakte die zoo schoon.

— Maar pater toch...

— 't Zijn andere gewoonten als in Vlaanderen, hé! Maar ik moet met mijn volkje mee doen en mag het niet nauw nemen. Ik heb gezien, dat een Indiaansche mijn lepel schoon maakte door hem af te likken.

Anna moest ook lachen.

— Ja, kindje, dan is het hier bij uw moeder zinderlijker, hoor! schertste de pater. En dan zat ik aan den maaltijd met mannen, die zich dik met berenvet hadden ingesmeerd, en daarover roode verf. Hun gezicht leek daardoor gezwollen, percie's of ze tandpijn hadden. Ja, ik heb soms zitten eten, terwijl we gebeten werden door de muskieten. Die zetten zich op uw vel vast, en steken u geweldig. We staken dan gras in brand, om ze te verjagen, maar zaten zelf in den dikken rook. Dikwijls moest ik hoofd, hals en ooren met een doek bedekken voor de branders, andere lastige insecten.

» Eens at ik weer bij Indianen. Ze sneden het vleesch op hun leeren hemden, die glommen van vet en vuil. Ze hadden ze toch uitgetrokken, om ze als tafellaken te laten dienen. Ze veegden hun handen af aan hun haren. Dat was bij de Assiniboins. We kregen een nagerecht van gedroogde en tot poeder gemalen mieren, sprinkhanen en krekels.

— Maar, pater, ge zijt toch ook wel dikwijls in gevaar? vroeg vrouw Doornhage.

— Wien God bewaart, is wel bewaard. Eens vonden we de beenderen van tien Assiniboins. Ze waren drie dagen te voren vermoord. De wolven en de roofvogels hadden het vleesch afgeknaagd. Gieren zweefden boven ons hoofd. Er moesten wreede wilden in den omtrek zijn. We waren slechts gevier. We reden snel voort. 's Avonds ontstaken we een vuur en bouwden daar een hut, om aan mogelijke spionnen te doen gelooven, dat we daar zouden kampeeren. Voor alle voorzichtigheid reisden we echter nog een paar uur verder en legden ons te slapen zonder vuur. Het zadel was ons oorkussen en onze mantel van buffelleer de deken. We hebben geen wilden meer gezien. Maar zeker, ze kunnen wreed doen. Menige blanke is door hun wapen gevallen... Ik denk aan het door u verlorene Indianenmeisje. In 1835 — dat weet ik uit mijn onderzoek — hebben de Pawnees ook zulk een offer gebracht. Het was een meisje van de Sioux, pas vijftien jaar oud. Ze werd gedood in den zaaitijd, en de Indianen meenden aldus van de zon, die ze vereeren, een goeden oogst te krijgen. Men had het arm kind, zes maanden lang voorgespiegeld, dat men haar een groot feest zou bereiden, als het weer Lente werd. Daags vóór het zoogenaamde feest ging men in het bosch hout kappen, en men zei tot het meisje, dat het moest helpen bij het boomenvellen en bij het punten der palen.

Den volgenden dag moest zij haar feestkleeren aantrekken en plaatste men haar te midden der krijgers, die deden, alsof zij een eerewacht vormden. Toen de stoet zich in beweging zette, droeg ieder krijger twee stukken hout, behalve de wapens, die zij tusschen hun kleeren verborgen hadden.

» Het meisje, meenend, dat het dus feest zou zijn, ging gewillig mee. Onderweg zong men godsdienstige liederen. Toen men op de plaats van bestemming was gekomen zag het meisje dat men een groot vuur maakte. Ze bemerkte de wapens. Ze begreep dat zij geofferd moest worden. Ze barstte uit in een hartverscheurend gejammer en hief haar smeekende handen ten hemel. Zij bad, zij smeekte haar beulen medelijden te hebben, maar tevergeefs. Een blanke koopman, die voorbij kwam, wilde haar vrij koopen, doch de Indianen weigerden. Het arm meisje werd gebonden aan takken van twee boomen. Dan bracht men haar brandwonden toe met de vlammeende takken. Nadat haar marteling lang genoeg geduurd had, schoot het groote opperhoofd haar een pijl in het hart.

— Vreeselijk! kreunde moeder.

— Ja, zoo gebeurde het. De beulen trokken heen en lieten de verminkte doode voor de roofdieren achter. En nu meenden de Roodhuiden, dat de zon en hun beschermgeesten over dat

wreede offer zeer tevreden waren en hun oogst zouden zegenen. In zulk wreed bijgeloof zijn die menschen verstikt. Maar het Christendom kan hen redden en daarom zijn wij naar dit land gekomen.

Anna dacht aan Oeloe, die nu rustig sliep. Ze was fier op haar vader, die het plan voorstelde, om haar te redden en den tocht bestuurde.

Zoo zat pater De Smet nog meer te vertellen. Men lette niet op den tijd. Ook Anna en Karei werden zeer geboeid door de verhalen.

Plots sprong de boer op. Hij hoorde lawaai buiten.

— Er gebeurd iets, zei hij.

Tegelijk stormde Spatan, die nog altijd in de schuur gewerkt had, binnen.

— Baas, de Pawnees! riep hij. Zij zijn veel... Zij kom al op de hoof...

— Dan zijn we verloren! kreet de boer.

Hij greep zijn geweer. Maar pater De Smet stond kalm recht.

— Vertrouw op God, zei hij. Laat mij eerst gaan.

Hij begaf zich naar de deur, met een kaars in de hand, opdat hij zichtbaar zou zijn.

— O, pas toch op! waarschuwde Doornhage. Ze zullen u neerschieten!

Een bende drong nader. Plots bleef ze staan. De hoofdman rieps iets.

— Menschen, geen geweld! sprak de zending in hun taal.

Luid klonk zijn stem. Weer zei de hoofdman iets. De bende wendde zich om en verdween. 't Leek of allen eensklaps door geheimzinnige vrees bevangen werden.

Spatan had verstaan, wat het opperhoofd uitgeroepen had...

— De afgezant van den Grooten Geest staat daar!

Ieder was ontroerd.

— Bewijst dit niet, dat de Indianen geschikt zijn om de Christelijke leer te aanvaarden? vroeg pater De Smet. Ik zwerf van stam tot stam en word overal met vriendschap bejegend. Het is uit ontzag voor den Grooten Geest. Wij moeten hun leeren, dat God de Groote Geest is.

Spatan ging nog eens rond de hoeve, maar er was geen Indiaan meer te bespeuren. Hij volgde hun spoor. Zouden ze geen aanval doen op de andere hoeven? De bende was echter naar het bosch terug gekeerd.

Boer Doornhage ging echter de bureu verwtigten. Dat kostte hem een paar uur tijd. Ieder kon dan 's nachts op zijn hoede zijn. Tegelijk noodigde hij de kolonisten uit tot den kerkdienst, die den volgenden morgen in zijn woning zou gehouden worden.

Toen hij weer thuis kwam, was alleen Spatan nog op.

— Ik waak, baas, zei de trouwe knecht, die zich zoo dankbaar toonde, omdat het meisje van zijn stam aan een vreeselijk lot ontkomen was.

Maar de nacht, die al een eind voorbij was, verliep verder rustig.

's Morgens kwamen de burens met vrouw en kinderen. Allen waren nieuwsgierig om pater De Smet te zien. Deze sprak hun minzaam toe.

In de groote kamer had dan de dienst plaats. En in zijn sermoen sprak de pater over het zendingswerk onder de Indianen.

Hij bleef wel twee dagen, want hij bezocht alle hoeven, en doopte een kindje

Dan wilde hij zich ook naar het fort begeven.

Karel Doornhage was cow-boy in de nederzetting. Te paard weidde hij het vee van alle kolonisten op de groote vlakte. En hij vervulde die taak met trouw en ijver.

't Was weer avond. Den volgenden morgen zou pater De Smet vertrekken.

Vader kwam uit de schuur. Karel wachtte hem op.

— Vader, sprak hij, ik zou u iets willen vragen.

— Wat dan, mijn jongen?

— Ik weet niet of gij het mij kunt toestaan...

Zijn stem beefde wat.

— Laat maar eens hooren, hernam Doornhage vriendelijk.

— Ik zou met pater De Smet willen mee reizen.

— Maar Karel toch! Mee reizen en waarom?

— Om hem te helpen... Hij doet zulk schoon werk... Gij hebt Oeloe toch ook bevrijd... En pater De Smet wil die arme Indianen tot een beter leven brengen.

Doornhage was getroffen.

— Hebt gij daarover goed nagedacht? vroeg hij.

— O, al van gisteren, vader...

— Pater De Smet doet geen plezierreis... Hij ontmoet veel moeilijkheden.

— Ik weet het, vader... O, ik zou me moedig houden, en dapper zijn.

— We zullen eens met moeder en pater De Smet zelf spreken...

Ze gingen in huis. En dadelijk zei Doornhage, welk verlangen Karel had.

Moeder schrok eerst. Haar zoon laten mee trekken op die gevaarlijke tochten!

— Wel, vriendje, ge toont, dat ge een goed hart hebt, sprak de pater. Maar, ik heb u nog heel weinig verteld van al onze ontberingen. Dag na dag reizen we door vlakten, en over bergen, steken we woeste rivieren over. Dikwijls is de grond onze legerstede... Ge moet dat alles onder vinden om er over te oordeelen.

— Ik zou het verdragen, verzekerde de knaap.
Vader keek moeder aan.

— Het is een heel besluit, zei deze. Ik wil niet « neen » zeggen. Ik zou fier zijn, als mijn zoon zich gaf voor zulk een verheven werk... Maar hij is nog zoo jong.

— Hij zou het kunnen probeeren, oordeelde vader.

— Natuurlijk wil ik gaarne zulk een flinken knaap meenemen, hernam pater De Smet. Laat Karel eens een tijd mijn cow-boy zijn! Het is een proeftijd. Gaat het niet, hij kan naar huis terug keeren.

En al had moeder de tranen in de oogen, toch gaf ze met haar volle hart toestemming.

Den volgenden morgen vertrok Karel na een innig afscheid. Alle bureu waren bij de afreis tegenwoordig.

Vader en moeder waren dien dag en de volgende dagen zeer stil en toch gelukkig.

Anna begon al met Oeloe Vlaamsch te leeren.

Zooals dit meisje bevrijd werd uit Indianen-ellende, konden er vele duizenden verlost worden uit de duisternis.

En Karel Doornhage had zijn roeping gevonden. Hij hield vol en ging na een langen proeftijd en veel studie bij de missies onder de Indianen.

E I N D E.

De mededeelingen die pater De Smet hier over zijn reizen doet, hebben wij gevonden in de door hem geschreven brieven, en verzameld in « De Groote Zwartrok » door F. J. Kersten.